

Otroci s posebnimi potrebami

V skladu z Zakonom o osnovni šoli posveča šola posebno skrb otrokom s posebnimi potrebami. V Zakonu o osnovni šoli je zapisano:

»Učenci s posebnimi potrebami so učenci, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov osnovne šole z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe osnovne šole oziroma posebni program vzgoje in izobraževanja. Ti učenci so glede na vrsto in stopnjo primanjkljaja, ovire oziroma motnje opredeljeni v zakonu, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.»

Kdo so otroci s posebnimi potrebami?

Po Zakonu o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Ur. l. RS, št. 58/11, 90/12) so to:

- otroci z motnjami v duševnem razvoju,
- gluhi in naglušni otroci
- slepi in slabovidni otroci,
- otroci z govorno-jezikovnimi motnjami,
- gibalno ovirani otroci,
- otroci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja,
- dolgotrajno bolni otroci,
- otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami in
- otroci z avtističnimi motnjami.

Kaj je namen usmerjanja otrok s posebnimi potrebami?

Usmerjanje je namenjeno otrokom s posebnimi potrebami, ki za uspešno vključevanje v proces vzgoje in izobraževanja, potrebujejo ustrezne programe vzgoje in izobraževanja ter zagotovitev različnih načinov in oblik pomoči.

Kako pričeti postopek usmerjanja?

Zahtevek za uvedbo postopka usmerjanja se vloži na pristojni območni enoti Zavoda RS za šolstvo, glede na kraj stalnega prebivališča otroka s posebnimi – **OE Murska Sobota, Slomškova 33, 9000 Murska Sobota**. Zahtevek lahko vložijo starši oz. skrbniki, lahko tudi starejši mladoletnik (oseba starejša od 15 let) ali polnoletna oseba sama (v nadaljevanju vložnik).

K zahtevku mora vložnik obvezno priložiti:

- razpoložljivo strokovno dokumentacijo (zdravstvena, psihološka, specialno pedagoška, socialna in druga poročila);
- poročilo vzgojno-izobraževalnega oz. socialnovarstvenega zavoda o otroku;
- zapis pogovora z otrokom o postopku usmerjanja, razen če tega zaradi njegove starosti ali sposobnosti razumevanja okoliščin ni mogoče opraviti. Zapis pogovora z otrokom je del zahteve za uvedbo postopka usmerjanja in ga opravi strokovna služba v vzgojno-izobraževalni ustanovi, ki jo otrok obiskuje (svetovalna delavka).

Postopek usmerjanja je uveden šele, ko Zavod RS za šolstvo prejme popolno zahtevo.

Svetovalec Zavoda RS za šolstvo, ki vodi postopek usmerjanja (v nadaljevanju svetovalec), zaprosi za strokovno mnenje eno od komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami. Strokovno mnenje vsebuje sintezo ugotovitev o otroku, opredeli se vrsta in stopnja primanjkljaja, ovire oz. motnje ter glede na ugotovljene vzgojno-izobraževalne potrebe otroka poda tudi predlog usmeritve v ustrezen vzgojno-izobraževalni program. Glede na potrebe pa se opredeli tudi obseg, obliko in izvajalca dodatne strokovne pomoči, pripomočke, prilagoditve prostora in opreme, spremljevalca za fizično pomoč, morebitno zmanjšanje števila otrok v oddelku, pravico do tolmača za slovenski znakovni jezik ter morebitno vključitev v zavod za vzgojo in izobraževanje, socialno varstveni zavod, dom za učence s posebnimi potrebami ali namestitvev v rejniško družino.

Strokovno mnenje svetovalec pošlje staršem (polnoletni osebi) oziroma vložniku zahteve za uvedbo postopka ter vzgojno-izobraževalnemu zavodu, v katerega je oziroma bo otrok vključen. Starši ali vložnik lahko v osemdnevnem roku sporočijo morebitne pripombe na strokovno mnenje. Na podlagi strokovnega mnenja izda svetovalec odločbo o usmeritvi, s katero se odloči o vzgojno-izobraževalnih potrebah otroka s posebnimi potrebami in o ustreznem programu vzgoje in izobraževanja.

Pritožba zoper izdano odločbo

Starši ali polnoletna oseba ali starejši mladoletnik se lahko na odločbo pritožijo, če se ne strinjajo z njeno vsebino. Pritožbo lahko vložijo pisno ali ustno na zapisnik pri pristojni območni enoti Zavoda RS za šolstvo v 15 dneh po prejemu odločbe. Pritožba vzgojno-izobraževalnega oz. socialnovarstvenega zavoda je možna le v primeru zavrnitve zahteve za uvedbo postopka usmerjanja.

Pritožbeni postopek vodi drugostopenjski organ Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki lahko zadevo vrne v ponovno odločanje ali odloča na podlagi strokovnega mnenja komisije druge stopnje za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami. Pritožba zoper drugostopenjsko odločbo ni več mogoča, možen pa je upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije.

Sprememba usmeritve oz. predčasno prenehanje veljavnosti odločbe

Če se po dokončnosti odločbe o usmeritvi spremenijo okoliščine, ki vplivajo na ustreznost usmeritve otroka, lahko starši, starejši mladoletnik, vzgojno-izobraževalni zavod, socialnovarstveni zavod ali center za socialno delo poda pri organu, ki je odločal o usmeritvi, zahtevo za spremembo usmeritve ali predčasno prenehanje veljavnosti dokončne odločbe o usmeritvi ali njenega dela.

